

The
Economist

INTELLIGENCE
UNIT

HEALTHCARE

BREATHING IN A NEW ERA

a comparative analysis of
lung cancer policies

Mycket återstår att göra för människor med lungcancer i Sverige.

2020-12-11 08:40 CET

Allvarliga skillnader i lungcancervården i Sverige och Europa

Det visar data från en jämförande analys av lungcancervården i Europa, genomförd av The Economist Intelligence Unit på uppdrag av MSD. Rapporten visar på splittrade politiska åtgärder för att förbättra lungcancervården i Europa och i Sverige.

– Det är värdefullt med betydelsefulla, evidensbaserade och jämförande analyser avseende lungcancerdiagnos, vård och behandling i Europa, menar Karin Sandek – Sierakowiak, överläkare i lung- och invärtes medicin och

medverkande i den svenska referensgruppen till studien.

– ”Andas i en ny era - en jämförande analys av lungcancer vården i Europa”, visar att effektiv politik gör skillnad i de länder som tillämpar dem. Sverige ligger före många länder i Europa men det finns mycket arbete kvar att göra, säger Sarah Aiosa, VD, MSD i Sverige.

Mycket kvar att göra för lungcancerpatienter i Sverige

Sverige kommer väl ut, i jämförelse med övriga medverkande länder i Europa. Det bygger på att vi har en nationell cancerplan etablerad av regeringen 2009, standardiserade vårdförlopp och Regionala Cancer Centra (RCC) för remittering och flöden i cancer vården.

Men i Sverige får patienter genomgå en lång väntan på diagnos och har i många fall hunnit bli för sjuka för att kunna ta del av behandlingen när de väl får diagnosen. Detta riskerar att förvärras av COVID-19 pandemin då färre patienter sökt vård pga av restriktioner och planerad vård fått prioriteras ner till förmån för akutvård, vilket har resulterat i att färre cancerfall har upptäckts.

I Sverige får människor med diagnostiserad lungcancer olika tillgång till behandling beroende på vilken region de bor i. Trots att NT-rådet (nationella rådet för nya terapier) har tydliga rekommendationer följs dessa i olika grad över landet och patienter får inte alltid tillgång till rekommenderad behandling.

Sverige har tyvärr inget etablerat system för patientmedverkan i sk HTA-utvärderingar och det finns fortsatt svåra utmaningar med att nå uppsatta mål kring behandling inom 40 dagar för lungcancerpatienter.

– Vi behöver bli betydligt bättre i Sverige på att involvera patienter och lyssna in deras perspektiv under och efter införandet av nya läkemedel, säger Marcus Andersson, Medicinsk chef onkologi, MSD.

Fem rekommendationer för EU

Rapporten granskar politiska åtgärder för lungcancer över 17 indikatorer inom fem viktiga områden och täcker hela patientresan från förebyggande,

upptäckt och diagnos till behandling, vård och överlevnad. Rapporten resulterade i fem rekommendationer för EU för att förbättra lungcancervården:

1. **Utveckla nationella lungcancerspecifika planer** och förbättra strategisk planering. 19 procent av länderna i studien har inte en cancerplan och 41 procent har inte uppdaterat den plan de har under de senaste fem åren.
2. **Förnya fokus på tidig upptäckt.** Använd data från screeningprogram, inför snabbspår med tidsramar för patienter som misstänks ha lungcancer. 41 procent av länderna i studien har ingen tidsram för diagnos, 52 procent har inte snabbremiss för behandling för de som just fått sin diagnos.
3. **Se till att patienter hörs av beslutsfattare.** 44 procent av länderna i studien har ingen lungcancerspecifik patientorganisation. 56 procent av länderna inkluderar patientorganisationer i utvärdering av kunskapsläget kring hälso- och sjukvårdens *processer*, HTA-processen. Endast 30 procent inkluderar patientorganisationer i utvecklingen av kliniska riktlinjer.
4. **Skapa system för att säkerställa hållbar och rättvis tillgång till innovationer.** Ersättningssystem för tretton indikationer för sju lungcancerterapi visar betydande skillnader i tillgången till behandling över hela regionen.
5. **Utbilda för att få bort stigmat kring lungcancer och skapa kunskap, medvetenhet och medkänsla.**

14 av 27 länders riktlinjer identifierar att lungcancer är en sjukdom som kommer med en unik psykologisk börda. Av dessa länder är det bara sju som ger tydliga hänvisningsvägar för att få psykologiskt stöd.

Om studien

Studien "BREATHING IN A NEW ERA", är en jämförande analys av lungcancervården i Europa, samt analys av politiska program i 27 europeiska länder som presenterades vid European Cancer Forum. Studien analyserade 17 indikatorer i 27 länder; Österrike, Belgien, Bulgarien, Kroatien, Tjeckien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Ungern, Irland, Israel, Italien, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Ryssland, Serbien,

Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Schweiz och Storbritannien.

Indikatorerna kategoriserades i fem domäner beroende på i vilken utsträckning landet anser lungcancer vara en strategisk prioritering och en folkhälsofråga, säkerställer tidiga diagnostik- och behandlingstjänster och kvaliteten på cancerregister som kan bidra till att underlätta forskning av hög kvalitet.

Varje land fick en poäng för alla 17 indikatorer. När poäng tilldelades varje land genomfördes nationella workshops med externa lokala experter för att diskutera resultaten och utveckla rekommendationer för policy- och programförbättringar. De preliminära resultaten av den första fasen av studien presenterades vid European Cancer Forum 2018 i Bryssel. Ytterligare 16 länder har sedan dess analyserats och hela analysen finns i rapporten nedan.

Om MSD

Vår vision är att leda och utveckla innovationer för ett hälsosamt Sverige idag och imorgon. Vi är här för att ha en varaktig och positiv inverkan i Sverige och göra vårt yttersta för patienter. Vi samarbetar med politiska företrädare, myndigheter, hälso- och sjukvården, akademien, patientorganisationer och andra företag för att driva förändring och fortsätta att flytta gränserna för vad som är möjligt att åstadkomma för patienter som behöver det. Vi är agila och motståndskraftiga och vet att det kräver mod, engagemang och integritet att skapa verkligt värde för patienter. Vi vill vara en testbädd för innovation och vetenskaplig expertis, öka vår kunskap och dela med oss av den. MSD fortsätter idag arbetet i forskningens absoluta framkant för att förebygga, behandla och bota bland annat cancer, infektionssjukdomar som HIV och Ebola samt nya djursjukdomar. Vi strävar efter att vara världens främsta forskningsintensiva biomedicinska företag. Vill du veta mer om oss? Besök www.msd.se, följ oss på [Twitter](#), [LinkedIn](#) eller [YouTube](#).